

Foto: Jan Lomáz

č. 01/2025

Karlovický zpravodaj

Slovo místostarosty
Z obecního úřadu
Společenská rubrika
ZŠ a MŠ informuje

Vzdělávací centrum Více ve Mlýně Karlovice
Pozvánky
Pohled do nedávné historie Karlovic

Slovo místostarosty

Vážení spoluobčané,

do nového roku vám přejeme především pevné zdraví, štěstí a klid. Ať vám rok 2025 přinese méně starostí a problémů než rok minulý.

V prosinci proběhlo poslední jednání zastupitelstva loňského roku. Mezi nejvýznamnější projednávané body patřilo schválení rozpočtového provizoria. Kvůli odstraňování následků povodní nebylo možné v řádném termínu sestavit rozpočet obce. Provizorium bude za stanovených podmínek platit až do doby přijetí a schválení řádného rozpočtu na rok 2025. Schválen byl naopak rozpočet ZŠ a MŠ Karlovice reflektující vyšší výdaje související s povodněmi. Byla také schválena dotace spolkům Sokol Karlovice a SDH Karlovice v 50% výši oproti předloženým žádostem. Nově byla schválena obecně závazné vyhláška „O stanovení obecního systému odpadového hospodářství“, která určuje pravidla nakládání s jednotlivými druhy odpadu vznikajícího na území obce a určuje místa jejich odkládání. Významnou změnou je schválení výběru dodavatele k uzavření smlouvy na veřejnou zakázku „Provozování vodovodu pro veřejnou potřebu ve vlastnictví obce Karlovice“. Na období nadcházejících dvou let byla za provozovatele vodovodu vybrána společnost VaK Bruntál, a.s. S výběrem souvisí schválení nové ceny vodného pro rok 2025, která činí 49,86 Kč/1 m³ bez DPH. Podobně i ceny stočného, která činí 77,31 Kč/1 m³ bez DPH. Stávající ceny pro vodné a stočné zohledňují skutečné náklady spojené s provozováním vodohospodářské infrastruktury, včetně nákladů na potřebnou obnovu. To je nezbytné, aby byla zajištěna udržitelnost a dlouhodobá funkčnost této infrastruktury.

Uplynulý rok byl pro naši obec velkou zkouškou, kterou nám připravila zářijová povodeň. Pro řadu z nás to znamenalo obrovské množství nečekané práce, kterou bylo třeba udělat, řešení problémů a situací,

kteří jsme neznali a do jakých jsme se nikdy neplánovali dostat. Věříme, že v řešení vašich osobních problémů způsobených povodní se vám daří postupovat tempem, se kterým jste spokojeni. Rychlost odstraňování následků povodně a obnova obecního majetku po ukončení krizového stavu a pomoci armády bude záviset na naléhavosti jednotlivých problémů a finančních možnostech obce. S následky povodní se budeme zcela jistě potýkat více let. Hlavní priority jsou pro tuto chvíli stanoveny jasně, patří mezi ně především zprovoznění kanalizace, oprava mateřské školky, opravy a zlepšování stavu vodovodního řádu, postupná oprava komunikací či zničeného obecního mobiliáře. V nadcházejícím roce budeme na odstraňování škod a hledání vhodných řešení systematicky pracovat. Zároveň se pokusíme zkušeností nabytých při povodni a odstraňování škod využít k tomu, abychom obec na případnou další podobnou událost lépe připravili, ať už přímo, např. vybavením nebo preventivními opatřeními, např. při prosazování jiné protipovodňové ochrany při úpravách toku, přístupu ke krajině v povodí řeky Opavy nebo dílčími úpravami územního plánu zohledňujícími více riziko povodní. Věříme, že s vaší pomocí dokážeme Karlovice rychle obnovit a vytvořit z nich ještě lepší místo pro život než před povodní.

Za vedení obce Martin Kočí, místostarosta

Z obecního úřadu

Informace k místním poplatkům

Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství: sazba za osobu 700 Kč, studenti ubytování na koleji, internátech apod. mají slevu 200 Kč, potvrzení je nutno doložit do splatnosti poplatku, tj. do 30. 6. 2025. Číslo účtu pro bezhotovostní platbu: 152669264/0300, variabilní symbol: 1345 + č. p., č. ev.

Místní poplatek za psa:

základní sazba 200 Kč 1. pes, 300 Kč 2. a další pes, senioři 65+ 100 Kč 1. pes, 200 Kč 2. a další pes. Číslo účtu pro bezhotovostní platbu: 152669264/0300, variabilní symbol: 1341 + č. p., č. ev. Splatnost 30. 5. 2025.

Místní poplatek z pobytu:

sazba 12 Kč/osoba/noc, osoby do 18 let se nezapočítávají. Číslo účtu pro bezhotovostní platbu: 152669264/0300, variabilní symbol: 1342 + č. p., č. ev. Splatnost vyúčtování za 1. pololetí je 20. 7. 2025, splatnost vyúčtování za 2. pololetí je 15. 1. 2026.

Prosím o nahlášení jakékoliv změny do 15 dnů od dne, kdy nastala. V novém roce 2024 vám přeji hlavně zdraví a spoustu krásných dnů.

Ing. Kateřina Vlaszatá,
správce místních poplatků

Naši jubilanti

Přejeme všechno nejlepší všem, kteří oslaví narozeniny v lednu. Pevné zdraví, velkou dávku štěstí a pohodové dny.

64 let – Pavla Šichová
65 let – Kuchař Vlastislav
68 let – Gasidlo Josef
69 let – Vrobelová Věra, Doleželová Věra
70 let – Zdráhal František
75 let – Kadlík Jan, Návara Bohuslav
76 let – Krymláková Marie
77 let – Špringerová Vlastimila,
Vašíček Augustin
80 let – Moravec Josef
81 let – Belaník Edvard
82 let – Žerava Jiří
87 let – Stoklasová Hedvika
88 let – Nováčková Annelies

ZŠ a MŠ Karlovice

Florbalový turnaj I. stupně – Čeps cup

V pátek 15. listopadu jsme s mladšími žáky (2.–5. třída) vyrazili do Krnova na tradiční florbalový turnaj pořádaný Českou florbalovou unií – Čeps Cup. Hráli jsme tři zápasy. Nejprve

vyrovnanou partii s domácím Krnovem – Smetanův okruh, ve které byli naši kluci ještě viditelně nervózní, zatímco domácí už měli dva zápasy za sebou a porazili nás 3:2. Poté jsme šli proti favoritovi a také celkovému vítězi ZŠ Žižkova Krnov, jehož sestava byla plná talentů z hokeje a krnovské Orcy. Naši kluci je překvapili rychlým vedením 2:0 a vedli prakticky celou hrací dobu, ale před koncem zápasu se herní převaha přece jen ukázala a museli jsme se zklamáním skousnout prohru 4:3. Náladu jsme si ale spravili v posledním zápase se ZŠ Lichnov, který jsme vyhráli 3:0 a obsadili tak pěkné výsledné třetí místo v turnaji. Střelci branek: Filip Jelínek 5, Ondra Pavlas 1, Janek Czasch 1, Martin Baláš 1.

Jan Czasch

Podzimní strašení v 1. a 2. třídě

Tradičně před podzimními prázdninami jsme si uspořádali strašidelnou výuku. Zachraňovali jsme kouzelný les, lovili jsme duchy s písmenky, luštili halloweenské sudoku a také společně řešili šifrovací hru – halloweenskou bojovku. Nechyběla také strašidelná oslava! Bylo moc fajn obléknout se do strašidelných kostýmů a užít si tak netradiční výuku.

E. Czaschová

Úspěch v okresním kole Pythagoriády

V úterý 12. listopadu 2024 se v Krnově konalo okresní kolo matematické soutěže Pythagoriáda, do kterého postoupily po úspěšně absolvovaném školním kole Eliška Martínková a Laura Adámková z 9. třídy. I v okresním kole slavily úspěch. Eliška vyhrála 1. místo a Laura 2. místo. Za sebou zanechaly žáky gymnázií i ostatních základních škol okresu. Ve své kategorii byly také jediné úspěšné řešitelky, ostatní soutěžící nezískali požadovaný počet bodů. Oběma dívkám gratulujeme.

Jitka Pflugerová

Týden mlsných devátáků

V letošním školním roce se nám Týden mlsných devátáků přesunul až do prosincového období (9.–13. 12.). Žáci devátého ročníku si sestavili vlastní jídelníček a jejich úkolem bylo také postarat se o propagaci jídel v ostatních třídách. Letos si žáci dokonce vytvořili jídelníček i v německém jazyce. Některé možná překvapí, že se nekonala žádná čistě fastfoodová kuchyně, přednost dostala tradiční a oblíbená jídla (špagety, smažený řízek/sýr, ovocné knedlíky, kuře na kari a guláš).

Doufáme, že jsou všichni s volbou devátáku spokojeni a budou z jídelny odcházet s úsměvem a plnými břichy.

Petra Houserová

Devátáci dva dny v Praze

Náš výlet do Prahy začal ve středu 20. 11. brzkým vstáváním. Většina z nás vstávala už ve 4:00, protože jsme se museli dostat autobusem do Bruntálu na vlak, který odjížděl v 5:30. Během cesty z Bruntálu do Olomouce jsme nabrali zpoždění 20 minut, ale přestup

na rychlík do Prahy jsme našťastí stihli dle plánu. Jízda byla zdoluhavá, ale bavila nás. Ve vlakovém kupé jsme si užili spoustu legrace.

Do Prahy jsme dorazili o půl desáté, koupili jsme si jízdenky a vyrazili na tramvajovou zastávku. Přijeli jsme na ubytování, kde jsme si mohli odložit zavazadla a pokračovali jsme do historického centra. Jedním z našich prvních cílů byla Poslanecká sněmovna, kde zrovna probíhala schůze poslanců. Z balkónu jsme mohli vidět: Víta Rakušana, Marianu Jurečku, Andreje Babiše, Alenu Schillerovou a pár dalších politiků. Z Poslanecké sněmovny jsme pokračovali do areálu Pražského hradu. Podívali jsme se do Chrámu sv. Víta, Baziliky sv. Jiří i do Starého královského paláce. Na závěr jsme si prošli Zlatou uličku a vrátili jsme se zpět na ubytování. Chvilí jsme si udělali pohodíčku a nasbírali energii, protože v 17:00 nás čekal program s názvem Akční Vyšehrad. Byla to vlastně hra, při které jsme odpovídali na otázky, které se týkaly historie Vyšehradu. Za správné odpovědi jsme pro svůj tým získali dukát. Celá hra byla velice akční. Mozkové závitky a svaly v těle nám zahrál běh a rychlé rozhodování. Po programu na Vyšehradě jsme si jeli do centra nakoupit jídlo na večeři a snídani. Následovala noční procházka přes Staroměstské náměstí a Karlov most. Celá Praha byla večer krásně osvětlená a trochu kouzla tomu dodávaly i poletující sněhové vločky. Unavení a plní zážitků jsme zalehli do postelí a těšili se na další den. Budíček byl v 7 hodin, nasnídali jsme se, sbalili si věci a tramvají jsme přešli na nádraží, kde jsme si v úschovně nechali zavazadla.

Naše kroky dále směřovaly do krypty kostela sv. Cyrila a Metoděje, ve kterých se 21 nocí ukrývalo sedm parašutistů po atentátu na Reinharda Heydricha. Po prohlídce jsme si mohli vyšlápnout do věže Novoměstské radnice a prohlédnout celou Prahu jako na dlaní. Poslední naše cesta byla přes Václavské náměstí směrem do Národního muzea. V Národním muzeu jsme měli 2 hodiny času a každý z nás si tam něco našel, co ho zaujalo. Bylo to opravdu perfektní. Celý výlet do Prahy hodnotíme velice kladně. Někteří z nás navštívili naše hlavní město poprvé a doufám, že ne naposled. Byly to krásné dva dny plné kultury a vtipných zážitků.

Žáci 9. třídy a učitelský doprovod

Mikulášská nadílka

Ve čtvrtek 5. prosince se i do naší školy a školky přišel podívat Mikuláš. Na děti se také přihnala banda neposedných čertů, ale našťástí hned v závěsu přilétlo několik andlíků, kteří chlupaté čerty krotili. Hříšníků a zlobivců se i tento rok pár našlo, ale všichni své prohřešky odčinili. Někteří odříkali pěknou básničkou, jiní zvolili variantu pohybových úkolů, které jim čerti vymysleli. Všichni žáci byli závěrem odměněni sladkou nadílkou a čerti si našťástí do pekla nikoho neodnesli.

Petra Houserová

Programy prevence užívání návykových látek na 2. stupni

Na přelomu listopadu a prosince proběhly v 6. až 9. ročníku programy primární prevence zaměřené na rizika spojená s užíváním návykových látek. Programy se orientovaly především na pozitivní sebehodnocení, rozhodovací schopnosti žáků, asertivní komunikační dovednosti, zejména schopnost odolávat tlaku a umění rozpoznat a odmítnout rizikové vzorce chování. Žáci se tak díky programu naučili zvolit vhodné strategie v oblasti předcházení závislostního chování, naučili se různé strategie v oblasti odmítání návykových látek, jsou schopni identifikovat hlavní zdravotní a společenské dopady užívání drog, vědí, kde hledat důvěryhodné informace a kam se obrátit o pomoc. Programy v 6. a 7. ročníku proběhly v rámci projektu „Zdravá škola, nebolí z ní hlava“, který finančně podpořil Moravskoslezský kraj.

Markéta Brziaková, metodička prevence

Úspěchy našich šachistů

Ve středu 11. prosince 2024 se uskutečnil meziškolní šachový turnaj „Pod Vysokou horou“, který pořádala základní škola v Andělské Hoře. Sjezo se celkem 27 žáků z Bruntálu, Rudné pod Pradědem, Andělské Hory a naší školy. Celkovým vítězem se stal žák 9. třídy Matyáš Rybář se 7 body. Další naši šachisté Adam Novotný a Jakub Ochman získali 5 bodů a obsadili 4. a 5. místo. V pátek 13. prosince 2024 jsme vyrazili do SVČ Krnov, kde se konal Okresní přebor školních družstev v šachu. Čtyřlenná školní družstva změřila síly v sedmi kolech turnaje. Naši školu velice dobře reprezentovali – Matyáš Rybář 9. tř., Adam Novotný 9. tř., Jakub Ochman 9. tř., Matyáš Ochman 6. tř. a Jakub Adámek 5. tř. V kategorii

starších žáků 6.–9. třída se umístili na pěkném 4. místě z 10 týmů. Velice děkuji za bojovný výkon všem hráčům.

Soňa Kubelová

Vzdělávací centrum Více ve Mlýně Karlovice

Co se u nás dělo na podzim

V měsíci říjnu jsme strávili několik hezkých dní se žáky 2.–4. ročníku Střední školy zemědělské Přerov a jejich učiteli. První den jsme žáky u nás ve Mlýně seznámili s Karlovicemi a Cestou kolem vody. Díky videonahrávkám od Jesenických návratů si mohli prohlédnout záběry těchto oblastí před povodní. Poté jsme se vydali na „výlet“ z Vrbna do Karlovic po bývalé stezce **Cesta kolem vody**, během kterého měli žáci možnost na vlastní oči vidět, jak se oblast v důsledku povodní proměnila. Obrovská síla vody, která kolem řeky vytvořila zcela novou krajinu, nás všechny ohromila. Na téma povodně jsme navázali i druhý den, kdy jsme vyjeli prozkoumat začátek naučné stezky Bílou Opavou, která je i po zářijové povodni přístupná veřejnosti. Zde mohli žáci porovnat, jak na krajinu zapůsobila velká voda ve vyšších, neobydlených oblastech. Třetí den se nesl ve znamení divočiny. Žáci zhlédli film *Jeseníky – království horské divočiny*, a poté vyrazili na expedici na Mořské oko. Celý pobyt v Karlovicích na žáky zapůsobil natolik, že se čtvrtý den chopili lopat, smetáků, pytlů na odpadky a přidali se k místním a dobrovolníkům.

V listopadu jsme naplno rozjeli 2. ročník naší ekologické a výtvarné soutěže **Jeseníky za humny, Jeseníky náš domov**. Prvními účastníky se stali žáci 1. a 2. stupně ZŠ Bruntál Okružní, žáci ZŠ a MŠ Karlovice a ZŠ Malá

Morávka. Žáci si ve skupinkách zasoutěžili o pobyt na horské chatě a další zážitkové ceny. Hravou a interaktivní formou se dozvěděli o rozmanitosti jesenických živočichů, o tom, které z nich chráníme a proč.

Naše soutěž je rozdělena do 3 kategorií a mohou se jí účastnit **žáci 1. a 2. stupně základních škol a nižší ročníky gymnázií**. Během dvou vyučovacích hodin se žáci zábavnou formou seznámí s významnými i běžnými živočichy Jeseníků a budou mít příležitost zasoutěžit si o ceny. Pokud budete chtít zapojit i svou třídu, můžete tak udělat prostřednictvím formuláře na webu, emailem, nebo telefonem. **Více informací naleznete na našem webu:** www.actaea.cz.

Všem děkujeme za dosavadní podporu a těšíme se na další spolupráci!

Tým VÍCE ve Mlýně Karlovice

Pozvánky

Pozvánka do knihovny

Na začátku nového roku bych ráda pozvala malé i velké čtenáře do naší obecní knihovny. K dispozici máme mnoho zábavného, napínavého, dobrodružného nebo naučného čtení. Určitě si vybere každý.

Pro děti máme také krásné knihy – lepopela, pohádky, první čtení, dobrodružné knihy pro starší kluky a holky, dívčí romány, encyklopedie a další. Pro dospělé čtenáře detektivky, historické romány, romantické čtení, životopisné romány, různou naučnou literaturu – knihy o zahradě, bylinkách, vaření a pečení, návody na tvoření, cvičení, historická fakta a další.

Kničky si můžete vybírat ze stávajícího fondu obecní knihovny a z výměnného fondu regionálního knihovnického centra. Pravidelně doplňujeme knižní novinky.

Členské poplatky jsou na rok: dospělí 80 Kč, děti do 15 let 40 Kč, studenti a důchodci 60 Kč. Otevírací doba knihovny je: pondělí 13:00–16:00 a čtvrtek 13:00–15:00

Těším se na vaši návštěvu

Dagmar Czaschová, knihovnice

Pohled do nedávné historie Karlovic

Příspěvek č. 48

V době, o které se píše, žilo na území obce Karlovic a jeho okolí německy mluvící obyvatelstvo Rakousko-Uherska, později po jeho rozpadu, Československa. Obyvatelé Karlovic mluvili také německy, protože naše území bylo součástí Rakousko-Uherské monarchie a žili zde již po několik století.

Řemesla a obchod. Začátek turistického ruchu v Karlovicích a jeho vliv na rozvoj řemesel.

V Nových Purkarticích, které se v roce 1849 staly součástí Karlovic, byl mezi lety 1792 až 1887 pivovar. Mimo pivovar se zde nacházeli profese a řemesla jako například mlynář, sládek piva, koželuh, kožešník, kovář, řezník, truhlář, bělič přize, krejčí, obuvník, punčochář, rukavičkář, hodinář a také sochař. V roce 1808 byla v domě č. p. 48 zřízena palírna, která byla v roce 1811 přestavěna na výrobu cukru z javorového sirupu. Samostatnou kapitolou v Nových Purkarticích byla a je Kolbelmühle – mlýn pod č. p. 35. Není doložen jeho přesný vznik. První doložené zmínky o mlýně v Nových Purkarticích jsou z roku 1782. Majitelem byl mlynář a bělič Johann Ihm. V roce 1821 byla k němu přistavěna pila, která produkovala řezivo. Mlýn byl později přestavěn na papírnu.

Konec 19. století (1880) přinesl do Karlovic turistický ruch a s ním i nové možnosti podnikání a nový zdroj příjmů. Výjimkou byla období obou světových válek. V roce 1883 byly evidovány následující obchody a zaměstnání:

obchody – W. A. Smolka vdova, č. p. 123, Karl Cshech, č. p. 175, Franz Barsch, NP 31, Karl Kneifel, č. p. 10, Emil Schmidt, č. p. 214, tento dům byl v roce 1942 zbořen; *pekaři* – Karl Czech, Ferdinand Kraus, August Schilder; *vazač* – Eduard Kröner; *vazač knih* – Julius Steiner; *puškař, konzervář* – Karel Steiner; *soustružník* – Gotfried Ganz; *řezník* – Josef Czech, Alois Reichel, Johan Reichel; *holiči* – Josef Engel, Franz Engel, Emilie Ludwig; *porodní báby* – Marie Gödel, Karoline Scheibel; *řezbář píšťal* – Karl Drescher; *sedlář* – Josef Brix; *výrobci kartonů* – Adolf Herzinger,

Josef Herzinger, Reinhard Kühmel; *zámečníci* – Johann Engel, Johann Klemenz; *kováři* – Josef Czech, Albert Matzunsky, Johann Tilsch; *krejčí* – Josef Lux, Josef Miklasch, Johann Wiesner, Josef Wiesner; *obuvníci* – Josef Blaschke, Johann Folgner, Johann Hellmann, Stanislav Nagejsky, Eduard Oswald, Gottlieb Plisch, Ernst Riedel, Alois Zoth, Johann Müller.

O dalších si řekneme příště.

Text, dle podkladu Fritze Eschera z jeho knihy Karlsthal im Altfatergebirge, sestavil Jan Lomáz

Poslední starousedlík v Karlovicích

Nedávno nás opustila navěky paní Elisabeth Szowkowskyjová rozená Barnertová. Narodila se v Karlovicích 3. července 1927 v místní části Karlovic v Zadní Vsi 55 jako nejmladší ze čtyř sourozenců v německy mluvící rodině. Její tatínek pracoval ve firmě Grohmann jako mistr výroby, proto nebyl nucen opustit republiku po osvobození v roce 1945. Její maminka byla v domácnosti a starala se mimo jiné o hospodářství skládající se z krávy, prasete a drobné domácí drůbeže.

Paní Elisabeth chodila školy v Karlovicích, a protože byla nadaná, umožnili jí rodiče pokračovat ve vzdělání na gymnáziu ve Vrbně pod Pradědem u kostela sv. Michala. Po absolvování gymnázia pokračovala Elisabeth ve studiu pedagogické školy v Opavě, kde také zažila její bombardování. Po svatbě a narození dcery Anny se starala o výchovu, domácnost a také o malé hospodářství.

Do roku 2015 bydlela v Zadní Vsi, kdy se přestěhovala k dceři Anně Moravcové do Karlovic. V červnu 2024 se paní Elisabeth stala praprababíčkou. Do konce svého života se těšila dobrému zdraví a duševní pohodě. V říjnu téhož roku umřela.

Paní Elisabeth je pohřbena na místním hřbitově v Karlovicích. V rodné obci se narodila, prožila zde celý život a je zde i pochovaná.

Jan Lomáz

Foto: Jan Lomáz

Tiráž

Karlovický zpravodaj „periodický tisk územního samosprávného celku“ vychází jako měsíčník. Příspěvky odevzdávejte vždy do 20. dne v měsíci elektronicky na karlovicky.zpravodaj@gmail.com nebo písemně na Obecní úřad Karlovice. Maximální délka příspěvku je půl strany formátu A4.

Obec Karlovice, Karlovice 183, 793 23 Karlovice, IČ: 00296112, MK ČR E 22569

Připravuje: Ing. Kateřina Vlaszatá, Barbora Strnadelová • Redakční rada: Vlastislav Kuchař, Naděžda Paňáková